

Handläggare: Styrelsen

Datum: 2022-03-06

Dnr: O412-5/2122

Åsiktsutveckling om återhämtning

Proposition 5

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår SFS fullmäktige

att i SFS principprogram, sist i stycke 4.2 Social trygghet, lägga till:

Studenter ska ha möjlighet till försörjning mellan terminer och efter avslutade studier. SFS anser att ett studerandevillkor i a-kassan bör införas för att trygga försörjningen för nyexaminerade studenter. Arbetslöshetsskydd för studenter ska även kunna utformas i ett separat system. Ett undantag för nyexaminerade studenter från utbildningar vid högskola eller universitet kan även göras i arbetslöshetsförsäkringen i form av ett examensvillkor. Forskarstuderande ska ha rätt till arbetslöshetsförsäkring oavsett finansieringsform.

att i SFS ställningstagande: En öppen och jämlik högskola, 3.5 Återhämtning, revidera:

Återhämtning är en väsentlig förutsättning för en hållbar arbetsmiljö, arbetsliv och studiesituation. Arbetsbelastning är en av många faktorer som påverkar behovet av återhämtning och vid bristande möjligheter till återhämtning och semester kan hälsan påverkas negativt. SFS anser att studenter och forskarstuderande ska ha goda möjligheter till ändamålsenlig återhämtning under sin studietid.

I lärosätenas planering av utbildningens utformning ska återhämtningstid beaktas. Det ska finnas trygghetssystem som möjliggör för studenter och forskarstuderande att ha längre sammanhängande perioder av återhämtning och tid för återhämtning mellan terminer eller läsperioder under hela sin utbildning. Det måste också finnas strukturer som säkerställer att forskarstuderandes möjlighet att ta ut semester inte kan begränsas av handledaren. Därutöver är det av stor vikt att studenthälsan och företagshälsovården har resurser och kompetens att bistå studenter och forskarstuderande i frågor om återhämtning.

Följebrev

SFS senaste fokusfråga uppmärksammade Studenters psykosociala hälsa och arbetsmiljö. Inom detta konstaterades att bristfällig återhämtning bidrar till att studenterna inte kan ta sig an och genomgå sin utbildning. Inför föregående SFSFUM inkom en övrig motion om att utveckla SFS åsikter om återhämtning men beslut togs att frågan skulle behandlas ytterligare för att inte ha motsättningar med befintliga åsikter.

Återhämtning är en väsentlig förutsättning för en hållbar arbetsmiljö-, arbetsliv- och studiesituation. SFS anser och verkar för att det ska finnas trygghetssystem som möjliggör för studenter och forskarstuderande att ha längre sammanhängande period av återhämtning och tid för återhämtning likt yrkesverksamma. Styrelsen anser att det behövs komplettering i SFS principprogram och ställningstagande.

Förslaget innebär en mindre ändring i SFS principprogram och ett större tillägg i SFS ställningstagande. Det främsta tillägget i principprogrammet är att under stycket 4.2 Social trygghet lägga till att forskarstuderande har rätt till arbetslöshetsförsäkring oavsett finansieringsform. Tillägget inkluderar att SFS anser att ett studerandevillkor ska införas i a-kassan. Detta möjliggör för återhämtning efter avslutad examen och ger den nyexaminerade bättre förutsättningar att söka ett kvalificerat arbete efter examen.

Tilläggen i SFS ställningstagande: En öppen och jämlik högskola, består i att under rubriken 3.5 Återhämtning formulera att återhämtningstid ska beaktas när utbildningen utformas; att studenthälsan och företagshälsovården ska ha resurser och kompetens att bistå studenter och forskarstuderande i frågor om återhämtning; att det ska finnas trygghetssystem som möjliggör för studenter och forskarstuderande att dels ha längre sammanhängande perioder av återhämtning, dels tid till återhämtning mellan terminerna. I dagsläget är dessa aspekter av studenters arbetsmiljö otillräckliga och eftersatta. Tillägget rymmer även en betoning av sambandet mellan återhämtning och en god hälsa i allmänhet.

Forskarstuderande och studenter har delvis olika situationer gällande arbets- och studiemiljö. Exempelvis kräver forskarstuderandes möjlighet till återhämtning en tydlig information för att belysa den rätt till semester som enligt semesterlagstiftningen finns. Det är också viktigt att ansvaret för att forskarstuderande får sin återhämtning inte ligger enbart hos handledaren. I relation till detta är det dock viktigt att beakta att inte alla forskarstuderande är anställda och 10 procent finansierar sina studier via stipendium.

Utgångspunkten för både studenter och forskarstuderande är dock densamma: att en person som inte får tillräckligt med återhämtning löper risk att drabbas av ihållande trötthet, vilket på sikt kan leda till utmattning. SFS utökade åsikter är av stor vikt för utformandet av fungerande rutiner, regelverk och strukturer som kan garantera studenter och forskarstuderandes återhämtning under studietiden.